

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 1066/15
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 14 września 2015 r.

Lista definicji wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 dla Osi Priorytetowej II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Definicja
Oś priorytetowa II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka				
Działanie II.1 Otoczenie biznesu				
1.	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	produkt	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które w wyniku wspartych projektów zostały przygotowane do udostępnienia dla inwestorów zamierzających rozpocząć tam działalność gospodarczą. Przez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych rozumie się w szczególności: prace studyjno - koncepcyjne dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych, badania geotechniczne, uporządkowanie, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz inwestycje polegające na uzupełnieniu brakujących elementów uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych, modernizację wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej oraz wyposażenie w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę tj. budowę, przebudowę, remont i modernizację obiektów budowlanych w tylko niezbędnym w ramach projektu zakresie. Przez uzbrojenie terenu rozumie się inwestycję w rozumieniu art. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli: budowę drogi, wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych. Poprzez budowę drogi rozumie się wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną oraz połączenie jej z istniejącym układem komunikacyjnym
2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.	produkt	Wskaźnik jest agregatem wskaźników: - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje [szt.]

				- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje [szt.] - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe [szt.] - Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw [szt.] Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie z EFRR (niezależnie czy wsparcie stanowi pomoc państwa, czy też nie). Jeżeli przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt) w ramach jednego z rodzajów interwencji: dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, wsparcie nowego przedsiębiorstwa, będzie liczone tylko raz. Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt), ale w ramach różnych rodzajów interwencji: dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, wsparcie nowego przedsiębiorstwa, zostanie zliczone oddzielnie w ramach ww. wskaźników składających się na agregat: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
3.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe	szt.	produkt	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które nie wymaga bezpośredniego transferu finansowego (doradztwo, konsultacje, inkubatory przedsiębiorczości). Venture capital jest uważany za finansowe wsparcie. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
4.	Liczba nowych i ulepszonych usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	produkt	Liczba usług dotychczas nie oferowanych przez wspartą instytucję otoczenia biznesu (IOB), wprowadzonych do oferty IOB lub ulepszonych (np. poprzez zwiększenie zakresu usług, podniesienie jakości usług, zmianę sposobu świadczenia usług), w wyniku realizowanego projektu. Zakres wsparcia IOB jest zgodny z zapisami UP.
5.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	rezultat	Liczba przedsięwzięć inwestycyjnych, zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych (terenach uzbrojonych) przygotowanych w ramach realizowanego projektu. Przez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych rozumie się w szczególności: prace studyjno - koncepcyjne dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych, badania geotechniczne, uporządkowanie, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz inwestycje polegające na uzupełnieniu brakujących elementów

				uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych, modernizację wewnętrzną infrastruktury komunikacyjnej oraz wyposażenie w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę tj. budowę, przebudowę, remont i modernizację obiektów budowlanych w tylko niezbędnym w ramach projektu zakresie. Przez uzbrojenie terenu rozumie się inwestycję w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli: budowę drogi, wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych. Poprzez budowę drogi rozumie się wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną oraz połączenie jej z istniejącym układem komunikacyjnym.
6.	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	rezultat	Liczba przedsiębiorstw, które w związku z realizacją projektu skorzystały z usług dotychczas nie oferowanych przez wspartą instytucję otoczenia biznesu (IOB), wprowadzonych do oferty IOB lub ulepszonych (np. poprzez zwiększenie zakresu usług, podniesienie jakości usług, zmianę sposobu świadczenia usług), w wyniku realizowanego projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw				
1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.	produkt	Wskaźnik jest agregatem wskaźników: - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje [szt.] - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje [szt.] - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe [szt.] - Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw [szt.] Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie z EFRR (niezależnie czy wsparcie stanowi pomoc państwa, czy też nie). Jeżeli przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt) w ramach jednego z rodzajów interwencji: dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, wsparcie nowego przedsiębiorstwa, będzie liczone tylko raz. Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt), ale w ramach różnych rodzajów interwencji: dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, wsparcie nowego przedsiębiorstwa, zostanie zliczone oddzielnie w ramach ww. wskaźników składających się na agregat.

				Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	szt.	produkt	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które jest udzielane w formie bezzwrotnej dotacji, a osiągnięcie wskaźnika uwarunkowane jest zakończeniem projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu. Przedsiębiorstwo, które otrzymało dotację więcej niż jeden raz (realizowało więcej niż jeden projekt) jest liczone tylko raz.
3.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	PLN	produkt	Łączna wartość wkładu prywatnego w realizowany projekt, który uzyskał pomoc państwa w formie bezzwrotnej dotacji, wliczając również wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu. Na etapie sprawozdawania do KE konieczne przeliczenie wartości z PLN na EUR przez Instytucję Zarządzającą, wg kursu obowiązującego dla sprawozdania.
4.	Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw, które w związku z realizacją projektu wprowadziły zmiany w ramach swojej organizacji, polegające na wprowadzaniu zmian w strukturze organizacyjnej (schemacie organizacyjnym, np. poprzez dodanie lub rozszerzenie zakresu działalności przedsiębiorstwa), lub zmiany procesowe, związane ze sposobem produkcji i świadczenia usług, obsługi klientów i kontaktów z kontrahentami itp. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
5.	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.	produkt	Liczba przedsięwzięć z zakresu informacji i promocji, realizowanych w ramach wspartego projektu, skierowanych do odbiorców spoza kraju, mających na celu poprawę wizerunku polskiej/regionalnej gospodarki wśród partnerów międzynarodowych oraz poprawę dostępu do informacji o Polsce/regionie, o możliwościach nawiązania kontaktów gospodarczych itp. Przedsięwzięcie informacyjno-promocyjne swoim zakresem może obejmować wykorzystanie różnorodnych instrumentów promocyjnych oraz kanałów informacyjnych.

6.	Liczba kontraktów handlowych zagranicznych, podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji	szt.	rezultat	Liczba kontraktów handlowych podpisanych przez przedsiębiorstwo z partnerami z zagranicy, w wyniku udzielonego wsparcia w zakresie umiędzynarodowienia działalności lub poprawy dostępu do rynków zagranicznych. Przez kontrakt należy rozumieć umowy/kontrakty pisemne, zawarte w związku z realizacją projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP				
1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.	produkt	Wskaźnik jest agregatem wskaźników: - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje [szt.] - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje [szt.] - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe [szt.] - Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw [szt.] Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie z EFRR (niezależnie czy wsparcie stanowi pomoc państwa, czy też nie). Jeżeli przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt) w ramach jednego z rodzajów interwencji: dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, wsparcie nowego przedsiębiorstwa, będzie liczone tylko raz. Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt), ale w ramach różnych rodzajów interwencji: dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, wsparcie nowego przedsiębiorstwa, zostanie zliczone oddzielnie w ramach ww. wskaźników składających się na agregat: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	szt.	produkt	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które jest udzielane w formie bezzwrotnej dotacji, a osiągnięcie wskaźnika uwarunkowane jest zakończeniem projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu. Przedsiębiorstwo, które otrzymało dotację więcej niż jeden raz (realizowało więcej niż

				jeden projekt) jest liczony tylko raz.
3.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w formie wsparcia finansowego innego niż dotacja: w postaci kredytu, dotowanych odsetek, gwarancji kredytowej, kapitału podwyższonego ryzyka lub innych instrumentów finansowych. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu. Przedsiębiorstwo, które otrzymało dotację więcej niż jeden raz (realizowało więcej niż jeden projekt) jest liczony tylko raz.
4.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	PLN	produkt	Łączna wartość wkładu prywatnego w realizowany projekt, który uzyskał pomoc państwa w formie bezzwrotnej dotacji, wliczając również wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu. Na etapie sprawozdawania do KE konieczne przeliczenie wartości z PLN na EUR przez Instytucję Zarządzającą, wg kursu obowiązującego dla sprawozdania. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
5.	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie na wprowadzenie na rynek nowych produktów, na którymkolwiek z rynków, na którym działa. Produkt jest nowy dla rynku, jeżeli nie ma innych dostępnych na rynku produktów, które oferują tą samą funkcjonalność, lub technologię, powodującą że nowy produkt zasadniczo różni się produktów już istniejących na rynku. Nowy produkt powstaje w wyniku zastosowanej innowacji produktowej lub procesowej. Projekty, które nie zakładają innowacji procesowej lub produktowej nie są wliczane w ramach wskaźnika. Produkt – materialny i niematerialny (w tym usługi). Przez rynek należy rozumieć zasięg działalności przedsiębiorstwa i może być w ujęciu lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym. Jeśli przedsiębiorstwo wprowadza kilka produktów lub otrzymuje wsparcie dla kilku projektów, jest liczony jako jedno przedsiębiorstwo. W przypadku współpracy w ramach projektu, wskaźnik mierzy wszystkie uczestniczące przedsiębiorstwa. Wspierane projekty, które miały na celu wprowadzenie produktu nowego dla rynku, ale nie odniosły sukcesu, również są liczony. Jeśli produkt jest nowy, zarówno na rynku jak i dla przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwo

				uwzględnia się również do pomiaru wskaźnika: Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy. Podczas gdy większość klasycznych innowacji prowadzi do powstania produktów nowych, zarówno na rynku i dla firmy, możliwe jest, że produkt jest nowy na rynku, ale nie jest nowy dla firmy (np. przystosowanie istniejącego produktu na nowy rynek nie zmieniając funkcjonalności). Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
6.	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie na wprowadzenie na rynek produktów nowych dla firmy. Produkt jest nowy dla firmy, jeżeli ma nową funkcję lub technologia jego produkcji jest zasadniczo różna od technologii już produkowanych wyrobów. Nowy produkt powstaje w wyniku zastosowanej innowacji produktowej lub procesowej. Projekty, które nie zakładają innowacji procesowej lub produktowej nie są wliczane w ramach wskaźnika. Produkt – materialny i niematerialny (w tym usługa). Jeśli przedsiębiorstwo wprowadza kilka produktów lub otrzymuje wsparcie dla kilku projektów, jest liczone jako jedno przedsiębiorstwo. W przypadku współpracy w ramach projektu, wskaźnik mierzy wszystkie uczestniczące przedsiębiorstwa, dla których produkt jest nowy. Wspierane projekty, które miały na celu wprowadzenie nowego produktu, ale nie odniosły sukcesu, również są liczone. Jeśli produkt jest nowy, zarówno na rynku jak i dla przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwo uwzględnia się również do pomiaru wskaźnika: Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku. Podczas gdy większość klasycznych innowacji prowadzi do produktów nowych, zarówno na rynku i dla firmy, możliwe jest, że produkt jest nowy w firmie, ale nie nowy na rynku, np. niektóre transfery technologii. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.

7.	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw, które w ramach realizowanego projektu wprowadziły innowacje ukierunkowane na poprawę efektywności wykorzystania zasobów naturalnych w gospodarce, zmniejszenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko lub wzmocnienie odporności gospodarki na presje środowiskowe. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu. Przedsiębiorstwo, które otrzymało dotację więcej niż jeden raz (realizowało więcej niż jeden projekt) jest liczone tylko raz.
8.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)	PLN	produkt	Łączna wartość wkładu prywatnego w realizowany projekt, który uzyskał pomoc państwa w formie inne niż bezzwrotna dotacja, wliczając również wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu. Na etapie sprawozdawania do KE konieczne przeliczenie wartości z PLN na EUR przez Instytucję Zarządzającą, wg kursu obowiązującego dla sprawozdania. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
9.	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	EPC	rezultat	Liczba nowo utworzonych etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu. Chodzi o wzrost zatrudnienia jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów. Jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrośnie należy wpisać 0. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
10.	Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	rezultat	Liczba zakończonych pozytywnym rezultatem prac wdrożeniowych (prowadzonych, zakupionych, zleconych lub wdrożonych przez przedsiębiorców w ramach realizowanego projektu), mających na celu praktyczne zastosowanie wyników prac badawczo-rozwojowych poprzez uruchomienie produkcji nowych wyrobów lub modernizację wyrobów produkowanych i wprowadzenie nowych metod wytwarzania, poprzedzające rozpoczęcie produkcji na skalę przemysłową (wyniki prac B+R uważa się za wdrożone z

				chwila rozpoczęcia produkcji na skalę przemysłową).
11.	Liczba wprowadzonych innowacji	szt.	rezultat	Wskaźnik stanowi agregat podwskaźników: - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.] - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.] - Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.] Innowacja produktowa (product innovation) to wprowadzenie wyrobu lub usługi, które są nowe lub znacząco udoskonalone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych. Innowacja procesowa (process innovation) czyli innowacja w obrębie procesu to wdrożenie nowej lub znacząco udoskonalonej metody produkcji lub dostawy. Do tej kategorii zalicza się znaczące zmiany w zakresie technologii, urządzeń oraz/lub oprogramowania. Innowacja organizacyjna (organisational innovation) to wdrożenie nowej metody organizacyjnej w przyjętych przez firmę zasadach działania, w organizacji miejsca pracy lub w stosunkach z otoczeniem. Innowacja marketingowa (marketing innovation) to wdrożenie nowej metody marketingowej wiążącej się ze znaczącymi zmianami w projekcie/konstrukcji produktu lub w opakowaniu, dystrybucji, promocji lub strategii cenowej. Definicja opracowana na podstawie: Podręcznik Oslo: zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji, w wyniku realizacji projektu. Wspólna publikacja OECD i Eurostatu."

Lista wskaźników dodatkowych oraz ich definicji dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Definicja
Oś priorytetowa II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka				
Działanie II.1 Otoczenie biznesu				
1.	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw	szt.	produkt	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które funkcjonują na rynku nie dłużej niż 3 lata od dnia rejestracji. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
2.	Udział projektu w odniesieniu do obszaru objętego programem rewitalizacji	%	produkt	Wskaźnik należy wykazać tylko w przypadku, gdy projekt można zakwalifikować jako projekt rewitalizacyjny. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Projekt rewitalizacyjny - projekt w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.
3.	Stopień wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych	%	rezultat	Odniesienie powierzchni terenów uzbrojonych, wykorzystanych na inwestycje przez MŚP do całkowitej powierzchni terenów uzbrojonych, na podstawie zawartych umów. Wartość procentową należy wyliczyć wg. wzoru:

				Stopień wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych = powierzchnia terenów uzbrojonych wykorzystana przez MŚP *100 / całkowita powierzchnia terenów uzbrojonych
4.	Liczby miejsc pracy utworzonych przez MŚP w inwestycjach zlokalizowanych na uzbrojonych terenach kobiety / mężczyźni	EPC	rezultat	Liczba etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy powstałych w MŚP, których inwestycje zostały zlokalizowane na terenie uzbrojonym w ramach projektu w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia jego realizacji. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn
5.	Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu	szt.	rezultat	Liczba przedsiębiorstw, które powstały w wyniku wsparcia udzielonego przez IOB. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
6.	Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji	szt.	rezultat	Liczba przedsiębiorstw, które na etapie inkubacji zostały zasilone kapitałowo w ramach realizowanego projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
7.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba nowo utworzonych etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu. Chodzi o wzrost zatrudnienia jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów. Jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrośnie należy wpisać 0. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
8.	Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia, w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
9.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba etatów brutto w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, które powstały w wyniku realizacji projektu w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia jego realizacji, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.

				Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
10.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	horyzontalny	Należy wskazać liczbę obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przez obiekt należy rozumieć budynek, budowlę bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych. Za osobę niepełnosprawną uznaje się osobę niepełnosprawną w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych tj. osobę z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. "
Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw				
1.	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw, które w ramach realizowanego projektu uzyskały wsparcie w zakresie umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstwa lub poprawy dostępu do rynków zagranicznych, zgodnie z zakresem wsparcia przewidzianym w UP. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
2.	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw	szt.	produkt	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które funkcjonują na rynku nie dłużej niż 3 lata od dnia rejestracji. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
3.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba nowo utworzonych etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu. Chodzi o wzrost zatrudnienia jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów. Jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrośnie należy wpisać 0. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
4.	Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia, w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
5.	Liczba nowo utworzonych	EPC	horyzontalny	Liczba etatów brutto w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, które powstały w wyniku realizacji

	miejsc pracy - pozostałe formy kobiety / mężczyźni			projektu w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia jego realizacji, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP				
1.	Liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw	szt.	produkt	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które funkcjonują na rynku nie dłużej niż 3 lata od dnia rejestracji. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
2.	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji	szt.	produkt	Liczba przedsiębiorstw, które w ramach realizowanego projektu uzyskały wsparcie na inwestycje prowadzące do rozwoju przedsiębiorstwa, jego rozbudowy (w tym inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny) lub dokonania zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmianę w sposobie świadczenia usług, sprzyjające wprowadzeniu na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów i usług) i/lub zwiększaniu zatrudnienia.
3.	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych	szt.	rezultat	Liczba innowacji produktowych wprowadzonych w ramach realizowanego projektu. Innowacja produktowa (product innovation) to wprowadzenie wyrobu lub usługi, które są nowe lub znacząco udoskonalone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.
4.	Liczba wprowadzonych innowacji procesowych	szt.	rezultat	Liczba innowacji procesowych wprowadzonych w ramach realizowanego projektu. Innowacja procesowa (process innovation) czyli innowacja w obrębie procesu to wdrożenie nowej lub znacząco udoskonalonej metody produkcji lub dostawy. Do tej kategorii zalicza się znaczące zmiany w zakresie technologii, urządzeń oraz/lub oprogramowania.
5.	Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych	szt.	rezultat	Liczba innowacji nietechnologicznych (organizacyjnych, marketingowych) wprowadzonych w ramach realizowanego projektu. Innowacja organizacyjna (organisational innovation) to wdrożenie nowej metody organizacyjnej w przyjętych przez firmę zasadach działania, w organizacji miejsca pracy lub w stosunkach z otoczeniem. Innowacja marketingowa (marketing innovation) to wdrożenie nowej metody marketingowej wiążącej się ze znaczącymi zmianami w projekcie/konstrukcji produktu lub w opakowaniu, dystrybucji, promocji lub strategii cenowej.
6.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy	EPC	horyzontalny	Liczba nowo utworzonych etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu. Chodzi o wzrost zatrudnienia jako bezpośredni

	kobiety / mężczyźni			skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów. Jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrosła należy wpisać 0. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
7.	Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia, w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.
8.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety / mężczyźni	EPC	horyzontalny	Liczba etatów brutto w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, które powstały w wyniku realizacji projektu w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia jego realizacji, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn.